

Hjartdal kommune
3692 Sauland

Uttalelse i forbindelse med planlagt kraftutbyggingen i Sauland

Den planlagte utbyggingen i regi av Skagerak Kraft vil legge mye av vannet i Skogsåa, Hjartdøla og Omnesfossen i rør. Disse vassdragene kan bli nesten uten vannføring. Naturligvis er det fordeler ved en utbygging, både i stor og liten skala, og politikerne må veie ulike hensyn opp mot hverandre. Vi ønsker at verdiene som ligger i naturen må få sin berettigede plass i disse vurderingene. Den vakre og varierte naturen er et av Hjartdal kommunes store fortrinn, og ved en utbygging kan den bli mindre interessant for turister og besøkende. Kommunen har også verdifulle kulturlandskapsområder og er vert for et kulturlandskapsenter. Dette gir et godt grunnlag for å la natur og kultur komplettere hverandre for å skape gode opplevelser.

Omnesfossen er en flott inngangsport til Hjartdal når man kommer østfra, og det vil bli et tap om den blir gjort om til en stille sildrebekk. Omnesfossen har stor verdi for det lokale friluftslivet. Hjartdøla har stor verdi som landskapselement der den renner gjennom de mest bebodde og trafikkerte områdene i kommunen. Dette gjelder ikke minst Hanfoss og Omnesfossen. Vannføringen i Hjartdøla varierer mye i dag siden elva allerede er regulert, men det som er sikkert er at middelvannføringen etter utbygging vil ligge betraktelig lavere enn i dag. Rennende vann er et dynamisk innslag i landskapet, det gir liv både i økologisk og estetisk betydning. Skogsåa er nok viktigere i friluftssammenheng, ikke minst for hyttefolket. Landskapet omkring elva oppleves i stor grad som urørt natur.

Skogsåa ble padlet første gang i 1996, og har etter det fått økende betydning som padleelv. Norges Padleforbund har kartlagt i overkant av 100 elver i Norge med tanke på elvepadling, og rangerer Skogsåa blant de 10 beste av disse, både sportslig og naturmessig. Både norske og utenlandske elvepadlere bruker elva hvert eneste år. Kulpene i Hjartdøla og områdene ved Omnesfossen er populære badeplasser. Det vil bli slutt på badingen i Heddøla fra Omnesfossen til Heddalsvannet etter utbyggingen. Temperaturen vil ikke bli høyere enn 13 – 15 grader som sommeren. Det fiskes også i kulpene i Hjartdøla og Skogsåa, men omfanget er beskjedent. I Heddøla nedenfor Omnesfossen er det organisert fiskekortsalg. Der er det gjedde, laks og sjøørret. I vassdraget finnes også den rødlistede elvemuslingen.

Friluftsliv er helsefremmende og trivselsskapende, og i senere år har det blitt større interesse for mer tilrettelagte aktiviteter. Dette åpner muligheten for å skape lokale arbeidsplasser. Hjartdal kommune satser mye på turisme, hyttebygging, jakt og fiske. Estetiske kvaliteter og spennende aktiviteter og friluftsliv er viktige faktorer for å trekke turister til kommunen, og også for å få folk til å bygge og bo. Det er vanskelig å tallfeste slike kvaliteter, og alt for lett blir de en salderingspost i regnskapet. I Hjartdal er det uttrykt skepsis til hvor stor del av verdiskapningen som vil tilfalle Hjartdalssamfunnet. Da er det snakk om kroner og øre. I tillegg kommer at alle ulempene ved en utbygging vil falle på lokalmiljøet. Det er snakk om store verdier og ressurser som samfunnet også forvalter for framtidige generasjoner. Elvene og vassdragene ligger der, og er det kommersielt interessant vil det være like stor interesse for å bygge dem ut seinere. Kanskje kan de bygges ut i annet omfang, med større vekt på lokal verdiskaping og næringsutvikling. Kanskje kan hensynet til naturen komme sterkere inn i vurderingene. Er alle disse forholdene tilstrekkelig utredet og tatt hensyn til?

Notodden 14. april 2011

Notodden Turlag

Ottar Kaasa
Leder

Kopi:

Skagerak Energi AS

Notodden Energi AS

Telemark Turistforening